

RAIKALAVIMAI KUNIGUI IR SAU

/ 46 /

Išpažinties pirmoje eilėje yra mūsų, o ne kunigo reikalus. Mes nusidedame, mums pirmiems turi rūpėti ir nuodėmių paneikimas. Kunigas čia mums yra kaip labai didelį gerą darąs geradaris, kuriam tegalime reikėti tik dėkingumą. Čia yra panašiai, kaip su žmogumi, kuris turi mums labai reikalingą gerbę, gali mums ją duoti ar neduoti, bet, paprašius, jis mums ją duoda ir taip padaro mums didelį patarnavimą. Gyvenimas niekas tokino atveju nereikškie nepasitenkinamo savo geradariui, nes žino, kad tai ir neteisinga, ir nelaiminga, ir pačiam labai žalinga. Iš gerdario galima tik išprašyti, bet ne išreikauti, nes reikšdamas čia kokias nors savo pretenzijas, nieko gali negauti iš to, kuris šneprivalo duoti.

Pačias nuodėmklausio ir penitento santykinose labai dažnai būna atvirkščiai. Savo nuodėmklausį penitentai dažnai niekina, stato jam reikalavimus, daro priekaištus, ir visa už tai, kad iš jo gauna sau gero, kad jis jį jiems teikia. Kaip keista nebebūtų, daugelis penitentų savo nuodėmklausiam stato begales reikalavimų, o sau patiems - jokių. O tuo tūpu čia turėtų būti atvirkščiai: sau reikėtų juos pastatyti, o nuodėmklausimk palikti ramybėje, nes jis juk yra mūsų laisvas geradaris. Jis turi galią atleisti nuodėmes, bet nėra jam pareigos mums besąlygiškai jas mums atleisti. Jo teikiamas mums šis didelis patarnavimas yra jo malonė mums.

Šias kelias minutes pėsisiūrekimo, kaip iš tiesų šis klausimas turi outi sprendžiamas.

Išpažinties reikalus yra labai opus dalykas. Kiekvienam jis yra nemalonus ir

kiekvienas stengiasi jį kaip nors sau palengvinti. Ir kaip čia taip padaroms? Gi iš nuodėmklausio išreikalaujant tokį jos klausymo būdą, kuris penitentui nesudarytų mažiausio sunkumo. Dėl to, penitentų nuomone, nuodėmklausis turi pasižymėti visokiausiomis geromis savybėmis, kurios jį padarytų penitentui visiškai nebeužkliūnanti. Jis turi būti aukščiausiam laipanyje koncentrus, nežiūrint to, ką penitentas su juo beišdarinėtų. Jis turi būti jam visada ir absoliučiai švelnus ir mandagus, nežiūrint, kad penitentas tų dalykų atžvilgiu jo visiškai nepaisytų... Jis turi būti visiškai klausnus penitento reikalavimams ir kuo skrupuliškiausiai juos pildyti. Jis turi rūpintis kuo greičiausiai penitentą atleisti nuo klausyklos langelio, nes ilgesnis čia sulaikymas anam gali sudaryti kokių nors nemalonumų: sukelti draugų įtarimą apie jo dorumą, išsudaryti progos iš jo pasijuokti ir t.t. Jis turi jo nič nieko neklausinėti ir nekanantinėti, o pasitenkinti tuo, kas pasakyta, nes tai penitentui daro nemalonumą, kadangi vis labiau parodo tikrąją jo dvasios būseną, į kurią jis gilintis nenori. Jis neturi jo verginti nepatinkamomis atgailomis ir iš viso bile kokiais reikalavimais, pailpimais, įsakymais, išpėjimais, nes visa tai daro jam nemalonumą. Taigi, nuodėmklausis, penitentų supratimu, niekada negali ersintis, reikšti kokį nors nepasitenkinimą, nekontrumą, irzlumą. Jis niekada neturi supykti, navergti; jam penitento reikalas turi rūpėti kaip savo. Bile kokiuo laiku pakviestas, jis turi tuojau pat prisistatyti ir neliekti ilgai stovėti eilėje. Net ir apgandinėjamas, jis turi jam dovanoti; turi atleisti pakartotinai įteidžiamas ir niekinamas. Visa tai turi išpildyti jis - kunigas, jo nuodėmklausis. Jis turi džiaugtis ir dar padėkoti,

kad ateina atlikti išpažintį ir teikiasi priimti išrišimą iš savo paties nuodėmių.

Į kitos puses gi, jis - penitentas, kunigo atžvilgiu nėra surištą jokiais reikalavimais. Su savo nuodėmklausiu jam viskas galima išdarinti. Jis gali nieč nieko nemokėti ir tai turi būti pripažinta gerumu. Jis gali nieko nesirengti išpažinčiai ir bile kaip ją atlikinėti, o atei turi būti pripažinta už gerą. Jis gali nepaisyti jokių kunigo nurodymų, paliėpimų, įspėjimų ir tai turi būti priimta už gerą. Jis ir prie klausyklus langelio gali nepaisyti jokios tvarkos, jokio mandagumo ir kunigas visa tai turi pakęsti. Jis gali čia ir susierzinti, ir net supykti, dargi nuodėmklausį iškolioti ir visa tai jam neturi būti paskaityta už blogą. Jis gali prie langelio ateiti ir prisigėręs, ir prisirūkęs, ir prakaitais sušvinęs, ir kosėti kunigui tiesiog į ausį ar pūsti makorką jam tiesiai į burną ir tai turi būti gerai. Kitur taip negalima, bet jokios mandagumo taisyklės nebegalioja. Čia gali jis ir šurkščiai į kunigą kreiptis, ir nemandagiai jam atsakinėti. Kitur taip negalima, bet čia - leistina. Kitur už gerą darbą, už dovaną net būtina sakyti "ačiū" ir kiekvienas jaučia pareigą tai padaryti, nes yra suinteresuotas ir naują gauti. Čia viso to nereikia. Kitur negavus dovanos niekas nepyksta: dovana pasilieka dovana: davė - ačiū, nedavė - nėra ko rūgoti. Čia buna kitaip. Pamėgink net gražiuoju pasiskinti, kad negali duoti išrišimo, išgirsi tai, ko kitur žmonės negirdi.

Ir taip nuodėmklausiu reikalavimai, reikalavimai, reikalavimai. Sen - jokių. Kunigui reikalavimai ir dažniausiai nepagrįsti, neteisėti, nekeltini, o sen - nieko. Ir dėl išpažinčių nepasisekimo visada kalti paskaitomi nuodėmklausiai: jis mane bėrė,

jis mane pavare, jis man nedave išrišimo, jis... Žodžiu, kaip toje patarlėje: "Kas nori mušti šunį, pagali visada susiranda". Pačiu, niekas nepagalvoja, o gal pats kuo kaltas, kad taip išėjo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

O iš tiesų taip dažniausiai ir būna. Kalti būna penitentai dėl to, kad reikalavimus stato ne sau, o nuodėmklausui. Kaip kunigas turi klausyti išpažinčių, jam jau seniai yra nustatyta kanonų, moralinės taisyklių, pastoralinės dėsnų ir ir nebereikia penitentui rūpintis čia dar duoti jiems savo pamokymus. Savaldiniai savo viršininčių, vaikai savo tėvų, teisiamieji savo teisėjų, nemoko, nes tam neduoda jiems teisę, o šp anie pagal savo prigimtį turi teisę juos valdyti, jiems nurodinti, juos mokyti ir teisti. Jis musms duotas iš aukščiau ir nieko mes čia negalime pridėti. Ir kiekvienas toks pridedimas mus yra patiems užskaitomas blogumu. Mes čia turime pasitikėti Dievu, jo bažnyčias patverkymu ir jų sąžine. Aokie jie bebūtų, švelnus ar šiurkštus, prikabinigi ar atleidūs, mandagūs ar nemandagūs, šalti ar karšti, nervuoti ar neįautrūs - tai jų dalykas. Mesturime visi tai pakęsti dėl to garo, kurį iš jų gauname, nes mūsų nuodėmių atleidimas, atseit: uždarymas mums pragaro ir atiteisymas dangaus nuo to nepriklauso. Nuodėmių atleidimo gavimas yra toks didelis mums dalykas, kad jam įsigyti yra verta didesnė kaina, negu kunigo nemandagumas, jo šiurkštumas ar kita kokia netikusio būdo savybė. Ir niekas išmintingas neturėtų dėl to atsisakyti pasinaudoti šiuo priemonė save nuteisinti naudodamas išpažintimi. Bet, iš kitos pusės, tie pikti, šiurkštūs, nemandagūs ir kitų kitoeki nuodėmklaus-

tiesiai tau į nosį, į burną pučia keletą minučių savo bjaurų nikotino kvapą. Jeigu jiems taip kas padarytų, ką nors kitą pūdi, jie pasiustų iš pykčio ir čia pat, gal būt, apkaltų, o kunigas turi pakęsti. Bet ne vieną nikotiną žmonės kunigams pučia į nosį ir burną. Yra dar bjaurėsių kvapų dėl išpavusių dantų, dėl sugedusių skilvių. Ir visą tai pamėgink pakęsti. Tad ko stebėtis, jeigu kai kada nebepakenčiama ir mandagiai pasiekoma pasiekti į sieną. O tai jau nebegerei: nemandagus, šiurkštus nuodėmklausis. O kad jis pats nemandagus ir nemandagiusias, nemanoms.

Šiigi, žiūrėkime vieni kitų. Mes, kunigai, turime atsišvelgti į jus - savo penitencijas, bet lygiai ir jūs turėtumėte atsišvelgti ir į mus - jūsų nuodėmklausius. Ir atsišvelkite labiau, nes mus daug sunkiau, negu jums, kurie kokiosse atleiduose tik kartą prieinate prie langelio porai - penketai minučių, o mes klausykoje turime išsėdėti valandų valandas ir visko prisiklausyti, visko prisikvepuoti ir visiškai nekvepuoti, kad nepapiktume per daug jautraus penitento savo atžvilgiu, o visiškai sumedėjusio mūsų atžvilgiu. Amen.